

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku oskarżyciela prywatnego C. K.
o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Krzysztofa Wiaka
wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności
towarzyszących jego powołaniu w sprawie o sygn. akt I NSNk 7/21,
na posiedzeniu niejawnym 16 listopada 2022 r. w Warszawie,

1. **pozostawia bez rozpoznania wnioszek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku,**
2. **odrzuca wniosek.**

UZASADNIENIE

Pismem z 12 października 2022 r. pełnomocnik oskarżyciela prywatnego C.K. złożył wniosek o stwierdzenie, że w sprawie I NSNk 7/21 zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, m.in. w stosunku do SSN Krzysztofa Wiaka. Pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że termin na złożenie stosownego wniosku nie rozpoczął biegu, gdyż wbrew dyspozycji wskazanego przepisu jego mocodawca nie otrzymał informacji będącej podstawą złożenia stosownego wniosku. W ocenie pełnomocnika w sprawie nie ma też zastosowania termin, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, gdyż jego mocodawca nie wiedział o składzie wyznaczonym do rozpoznania sprawy.

„Kierując się ostrożnością procesową”, pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku, gdyż przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 7 ust. 2 art. ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, w których został wyznaczony skład sądu, do wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności oraz do jego rozpoznania stosuje się odpowiednio art. 29 ustawy o Sądzie Najwyższym (jak należy przypuszczać – w nowym brzmieniu), z tym że wniosek mógł być złożony w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Sprawa I NSNk 7/21 została przydzielona sędziemu sprawozdawcy 16 marca 2022 r. (k. 68 akt wymienionej sprawy), przewodniczącego składu (drugiego sędziego) wyznaczono 6 kwietnia 2022 r. (k. 69), a ławnika 22 czerwca 2022 r. (k. 73). Oznacza to, że skład orzekający w wymienionej sprawie został wyznaczony w całości przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r., która weszła w życie 15 lipca 2022 r. W konsekwencji oznacza to, że termin na złożenie wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności upłynął 29 lipca 2022 r. W związku z tym wskazać należy jedynie, że w świetle wymienionej ustawy pozbawiona znaczenia jest okoliczność, że wnioskodawca nie otrzymał informacji o składzie rozpoznającym sprawę i nie wiedział, że skład taki został wyznaczony. Przepisy obowiązujące przed wejściem w życie ustawy z 9 czerwca 2022 r. nie przewidywały odrębnego informowania o uformowaniu składu orzekającego, a bieg terminu przewidzianego w art. 7 ust. 2 tej ustawy jest powiązany wyłącznie z datą wejścia jej w życie i nie zależy od okoliczności subiektywnych, a w szczególności od tego, czy strona wiedziała o wyznaczeniu składu orzekającego.

Przywrócenie wymienionego terminu należy uznać za niedopuszczalne (w świetle terminologii stosowanej w postępowaniu karnym termin ten należy uznać za termin prekluzyjny, a nie termin zawity, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k.). Zgodnie z art. 29 § 8 zd. 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności składa się w terminie tygodnia

od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, natomiast po upływie tego terminu prawo do złożenia wniosku wygasa. Przepis ten, zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy nowelizującej, ma odpowiednie zastosowanie w sprawach, w których skład orzekający został wyznaczony przed jej wejściem w życie, a modyfikacja polega na tym, że termin wynosi nie tydzień, lecz 14 dni, i biegnie nie od dnia zawiadomienia o składzie rozpoznającym sprawę, lecz od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej. Nie ulega natomiast zmianie zasada wyrażona w zdaniu drugim art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym, zgodnie z którą po upływie terminu prawo do złożenia wniosku wygasa.

W ocenie Sądu Najwyższego wyraźne podkreślenie przez ustawodawcę wygaśnięcia prawa do złożenia wniosku wyklucza możliwość przywrócenia terminu. Jest to jedyna możliwa do wyobrażenia funkcja tego przepisu, a przyjęcie innej interpretacji prowadziłoby do niedopuszczalnego z punktu widzenia zasad wykładni wniosku, że zdanie drugie art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym jest zbędne. Wskazać należy również, że w przypadkach, w których ustawy procesowe przewidują określone terminy na dokonanie czynności przez stronę, nie zastrzegają jednocześnie wyraźnie skutku w postaci wygaśnięcia prawa do dokonania czynności w razie uchybienia terminowi.

Niedopuszczalność przywrócenia terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r., skutkowało pozostawieniem odpowiedniego wniosku bez rozpoznania (zob. post. SN z 6 kwietnia 2006 r., II KZ 12/06), o czym orzeczono w punkcie pierwszym postanowienia.

Konsekwencją przyjęcia, że wniosek został złożony po terminie oraz niedopuszczalności przywrócenia terminu było odrzucenie wniosku (punkt drugi postanowienia), co nastąpiło na podstawie art. 29 § 10 zd. 2 ustawy o Sądzie Najwyższym.

W związku z powyższą podstawą odrzucenia wniosku jedynie na marginesie można dodać, że wniosek nie spełnia również wymagań formalnych, o których mowa w art. 29 § 9 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Zgodnie z tym przepisem wniosek powinien zawierać przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. W ramach tych okoliczności

skarżący powinien wskazać okoliczności związane z powołaniem sędziego, jego postępowaniem po powołaniu, a także wpływ związanego z tym naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności na wynik sprawy z uwzględnieniem jej charakteru. Wnioskodawca odnosi się do okoliczności dotyczących powołania m.in. sędziego Krzysztofa Wiaka, wskazuje na ewentualnych wpływ tych okoliczności na wyniki sprawy, nie przytacza natomiast żadnych okoliczności związanych z zachowaniem sędziego po jego powołaniu. Brak ten należy uznać za niespełnienie wymagań przewidzianych w art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym, co stanowi przesłankę uzasadniającą odrzucenie wniosku zgodnie z art. 29 § 10 zd. 1 wymienionej ustawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, przy czym orzeczenie wydano w składzie jednoosobowym na podstawie art. 30 § 1 *in principio* k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 ustawy o Sądzie Najwyższym, gdyż podjęte decyzje procesowe nie stanowiły merytorycznego rozpoznania wniosku, o którym mowa w art. 29 § 15 ustawy o Sądzie Najwyższym.

I.n
al